

DÜNYADA BİR İLK

TDK'NİN
YENİ İMLA
KILAVUZUNA
UYGUN

CANLI
DERS
Destekli

TÜM ADAYLAR İÇİN

KPSS

TÜRKÇE

SORU BANKASI

Nusret Bilen

KOZMİKODA
Serisi

AKADEMİ
DENİZİ

soru
pro

İÇİNDEKİLER

■ Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam	5
■ Cümlede Anlam	19
■ Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	53
■ Paragrafta Yapı	61
■ Paragrafta Anlam	91
■ Paragrafta Yardımcı Düşünceler	121
■ Çoklu Paragraf Soruları	155
■ Ses Bilgisi	171
■ Yazım Kuralları	175
■ Noktalama İşaretleri	189
■ İsim	201
■ Zamir	203
■ Sıfat	205
■ Zarf	209
■ Edat - Bağlaç - Ünlem	213
■ Tamlamalar	217
■ Fiiller	221
■ Fiilimsiler	225
■ Fiil Çatısı	229
■ Sözcüğün Yapısı	233
■ Cümlelerin Ögeleri	237
■ Cümle Çeşitleri	241
■ Karma Dil Bilgisi	245
■ Sözel Mantıksal Akıl Yürütme ve Muhakeme	247
■ Cevap Anahtarı	269

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Edebiyatı, toplumsal katmanların en altındakilere indirimin hiçbir sanatsal çaba gerektirmediğine inanan yazarlar aslında kendilerini aldatıyorlar. Bu tutumları, onların yazınsal düzeyde okunmayı değil, her eve girmeyi amaçladıklarını gösteriyor.

Bu parçadaki altı çizili sözle yazarlar ve yapıtlarının hangi yönü belirtilmek istenmiştir?

- A) Çok satılmak isteme
B) Değişik konular işleme
C) Farklı anlatım biçimleri kullanma
D) Anlaşılır olma
E) Adını kalıcı kılama

2. Şiir bir mecaz (değişmece) sanattır. Varlıkları günlük adlarıyla anmaktan kaçınır, onların alışılmış yönleriyle yüz yüze gelmekten kurtarır bizi; şaşırtıcı buluşlarla sözcüklerin öteki yüzünü gösterir bize.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anlamsal değişime uğratmadan kullanmak
B) Nitelendirmelerden kaçınmak
C) Ses değerlerine özen göstermek
D) Çağrışımlarından yararlanmak
E) Yaygın olmayan anlamlarını öne çıkarmak

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde insana özgü bir nitelik doğaya aktarılmıştır?**

- A) Uyurgezer bir yolculuk bizimkisi
Başladığı bittiği yerleri bilemedik
B) Kendim düşüm, kendim aştım dağları
Yorulmadan bekledim yalnızlıklarda
C) Ömrüm oldukça hatırlayacağım
Uyuduğum yıldızlı geceleri
D) Güneş kalpağını çıkardı
Bir uzun yaz çizdi defterine
E) Ceviz ağaçları ve dutlarla kaynaşır
Güneşi izlerdik çocuk bakışlarla

4. Her yazınsal yaratı benim için aynı değeri taşımaz. Söz gelimi anılar, günlükler, denemeler benim tat alarak okuduğum, onlarda kendimi bulduğum ürünlerdir. Onları severek okurum. Çünkü yaratıcıları kravat takmadan, ütülü pantolon giymeden okurlarının karşısına çıkarlar. Nitekim ben de onlar gibi davranır, yanlarına çıkarken makyaj yapma gereğini duymam.

Bu parçada geçen "yaratıcıların kravat takmadan, ütülü pantolon giymeden okurlarının karşısına çıkması" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir

- A) Herkesle senli benli olma
B) Değer vermeme
C) Kurallara uymama
D) Olduğu gibi görünme
E) Rahatına düşkün olma

5. Bir dilin zenginliğini, bir kavramla bir durumla ilgili eş anlamlı sayılan sözcüklerin, deyimlerin bolluğu gösterir.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen sözler, bu cümlede belirtilmek istenene anlam bakımından örnek oluşturmaz?

- A) Az kalsın, neredeyse
B) Baştan savma, üstünkörü
C) Etekleri tutuşmak, küçük dilini yutmak
D) Kırılmak, gönül koymak
E) Ruhunu teslim etmek, gözlerini kapamak

6. Tarih öncesi çağlardan günümüze kadar çok çeşitli uygarlıkların yaşam alanı olan bu kent, her defasında küllerinden doğarak bölgenin cazibe merkezi olmuştur.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özelliklerini kaybetmek
B) Yitirdiği işlevi ve canlılığı yeniden kazanmak
C) Çağının gereklerini karşılamak
D) Geçmiş izlerinden kurtulmak
E) Zorluklara direnmek

7. Günümüz okuru, eline aldığı eseri, etrafına toplanan kimselere sesli olarak okumuyor artık. Ya odasına çekilerek ya da koltuğuna kurularak okumayı tercih ediyor. Bu durum, kültürel şartların değişmesine ve teknolojik gelişmelere bağlanabilir. "Biz" in yerini "ben" in alması da bu değişmeyi hazırlayan koşullar arasında sayılabilir.

Bu parçada geçen "biz" in yerini ben' in alması" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireyler arasındaki iletişimin kopması
B) Başkalarını önemsememe, kendini düşünmenin yaygınlaşması
C) Çeşitli alanlardaki gelişmelerin birbirini etkilemesi
D) Ailenin toplumsal bir birim olmaktan çıkması
E) Toplumsal sorunların değil, bireysel sorunların öncelikli olması

8. Yazarken tek ölçütüm var. Yazdıklarımı benim beğenmem. Çok iyi biliyorum ki kendim için anlam taşıyan bir kitap yazarsam bu, başkalarına da seslenir, onların duygularına da dokunabilir.

Bu cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güdüleme
B) Etkileme
C) Destek olma
D) Kıskanma
E) Taklit etme

9. (I) Her şiir hareketinin yüzeye vurmuş şairlerinin dışında bir de dip sularında gezinen şairleri vardır. (II) Zamanla kimisi yüzeye çıkar bunların, kimi derinlerde kaybolur gider. (III) Kimisi de yıllarca orada, öylece sürdürür yaşamını. (IV) Şairlerin kendi seçimidir bu. (V) İsteseler yüzeye çıkabilirler ama onlar dipte dolaşmayı yeğler. (VI) Şiir yayımlamak, her ay dergilerde görünmek, fazla ilgilendirmez onları; onlar için asıl önemli olan şiir yazmaktır.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen, numaralanmış cümlelerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

10. 1940'lı yılların Türkçesindeki sözcüklerin önemli bir bölümü artık genel dilin dolanımında yok. "Binaenaleyh, hakeza" gibi sözler o yılların Türkçesinde çokça kullanılıyordu. Bu öyküdeki kişilerin de böyle bir dili kullanması, o günün koşullarında doğal sayılabilir. Bugün yazılan ancak yarım yüzyılın gerisinde kalan bu öykü, dilin nasıl bir değişim geçirdiğini de gösteriyor.

Bu parçada geçen "öykünün yarım yüzyılın gerisinde kalması" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçmişle bugünü bir arada yaşatması
B) Eski sözcüklere yeni anlamlar yüklenmesi
C) Dildeki gelişmelere uymaması
D) Elli yıl önce yaşamış insanların öyküsünün anlatılması
E) Dilin gelişiminde bir evre oluşturması

11. Bu kazıda gün yüzüne çıkardığımız bir yazıtla, bulduğumuz öteki kalıntıların Myndos kentine ait olduğu kanıtlandı. Bulduğumuz birçok seramik parçası kentin yaklaşık MÖ 8. yüzyıldan beri var olduğunu gösterdi. Ayrıca buranın 13. yüzyıla kadar yerleşim alanı olduğu da ortaya çıktı. Kısacası, bugünkü verilerin ışığında, kentin yaklaşık 3 bin yıllık bir tarihe sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Bu parçada altı çizili ifadeyle

- I. Turistik açıdan ziyaretçi çekme,
II. Kadim bir geçmişe sahip olma,
III. Tarihi kalıntılar barındırma

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

SÖZCÜKTE VE SÖZ ÖBEKLERİNDE ANLAM

1. Parçadaki altı çizili söz, yapıtların sanatsal ve edebî yönünün geri plana itilip herkese ulaşabilme, yani çok satılmak isteme amacını taşıdığını ifade etmektedir.

(Cevap A)

2. Parçadaki altı çizili söz, sözcüklerin mecaz anlamlarını yani yaygın olmayan anlamlarını öne çıkarmak anlamına gelmektedir. Bunu da “sözcüklerin öteki yüzü” sözüyle ifade edebiliriz.

(Cevap E)

3. D seçeneğinde, insana özgü nitelikler doğaya aktarılmıştır. “Kalpak” (bir tür başlık) ve “çizmek” insana özgü niteliklerken “Güneş’e”, yani doğaya aktarılmıştır.

(Cevap D)

4. Parçada geçen “yaratıcıların kravat takmadan, ütülü pantolon giymeden okurlarının karşısına çıkması” sözü, doğallığı, yapmacılıktan uzak davranmayı yani olduğu gibi görünmeyi akla getirmektedir.

(Cevap D)

5. Öncüldeki ifadeden seçeneklerde verilen deyimlerin eş anlamlı olup olmadıklarının ayırımına gidilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Buna göre, C seçeneğinde verilenler, eş anlamlı sayılan sözcüklere, deyimlere örnek oluşturmaz. Çünkü “etekleri tutuşmak”, telaşlanmak; “küçük dilini yutmak”, şaşırma anlamında kullanılan deyimlerdir.

(Cevap C)

6. Bu soru tipini doğru yanıtlayabilmek için deyimlerin anlamlarını doğru bilmek gerekir. Cümlede geçen “küllerinden doğmak” deyimini, yeniden ortaya çıkmak, kendini göstermek, yani yitirdiği işlevi ve canlılığı yeniden kazanmak anlamına gelmektedir.

(Cevap B)

7. Parçada geçen “biz’in yerini ‘ben’in alması” sözü, bireyselliği, bencilliği akla getirmektedir. Bu bağlamda da aynı düşünceyi içermektedir.

(Cevap A)

8. Cümlede geçen “başkalarının duygularına dokunabilmek”, sözü başkalarına ulaşabilmek, onları etkileyebilmek anlamlarını düşündürmektedir. Buna göre, cümledeki altı çizili sözle anlatılmak istenen de “etkileme”dir diyebiliriz.

(Cevap B)

9. I. cümlede geçen “dip sularında gezinmek” sözü, ortaya çıkmamak, kendini belli etmemek anlamlarını düşündürmektedir. Bu düşünce ise VI. cümlede belirtilmiştir.

(Cevap E)

10. Parçada, 1940’lı yılların Türkçesindeki sözcüklerin büyük bir kısmının artık kullanılmadığı, dilin bir değişim geçirdiği anlatılmaktadır. Parçada geçen “öykünün yarım yüzyılın gerisinde kalması” sözüyle “dildeki gelişmelere uymaması” anlatılmak istenmiştir.

(Cevap C)

11. “bugünkü verilerin ışığında” sözünden söz konusu yerin çok eskiden beri insanlığa mekan olduğu söylenebilir. “Bulduğumuz birçok seramik parçası...” cümlesinden “Tarihî kalıntılar barındırma” özelliği çıkarabiliriz. “Turistik açıdan ziyaretçi çekme” özelliğine parçada dayanak yoktur.

(Cevap A)

ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Çiçekler açtığı zaman, bu bahçenin yanından geçemezsin. Dağların, ovaların, bozkırın bütün arıları gelmiş, bahçenin çiçeklerine konmuştur. Her dalda, daldaki her al çiçekte yüzlerce mavi, sarı, ışıltılı, kırmızı kuşaklı türlü türlü, renk, renk, büyüklü küçüklü arı vardır. Dallar, oğul vermiş gibidir. Vızıltılar ta uzaktan duyulur, yaklaştıkça uğultu artar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İnkileme kullanılmıştır.
B) Abartma yapılmıştır.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) İşitme duyusuyla algılanan ayrıntılara yer verilmiştir.
E) Devrik cümle kullanılmıştır.

2. Bir iki damla yağmur düştü Hasan'ın yüzüne. Şimşekler çakmaya başladı. Simsiyah oldu gökyüzü. Bulutlar birbirlerine hücum ediyorlardı sanki. Şimşeklerin ardından, Geşo Dağı'ndan yağmur patlamış, geliyordu. Hasan, tarlasının ortasına gelip dikildi. Tüfeği elindeydi. Gömleği yırtılmıştı. Sağ elini göğze kaldırdı. "Ne olur tarlamdan uzak durun!" dedi, bulutlara yalvarırcasına.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Koşul belirtilmiştir.
B) Anlatılan kişinin ruhsal durumu yansıtılmıştır.
C) Yalın, kısa cümlelerle anlatıma doğallık katılmıştır.
D) Söz sanatına başvurulmuştur.
E) Doğa betimlemelerine yer verilmiştir.

3. Bu kent, kendisini öylesine gizlemiş ki tadına varabilmek, onu anlayıp sevebilmek emek ister. Onun kırlığını soymak, sırlarını öğrenebilmek zor bir iştir ama buna değer. Bunu yapabildiğinde, öyle bir büyülenirsin ki bu büyünün etkisinden istesen de kurtulamazsın.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Söz sanatlarına başvurulmuştur.
B) Kişisel düşünceler yansıtılmıştır.
C) Karşıtıklardan yararlanılmıştır.
D) Yakın anlamlı sözler birlikte kullanılmıştır.
E) Anlamca kesinlik bildiren cümleler kullanılmıştır.

4. Beydağlarının yüksekliği 3070 m'dir. Bitki dokusu uzaktan fazla renkli görünmez ama içi kumaş dükkanı gibidir. Yeşilin her tonunu bulursunuz orada. Bin metreye kadar makiler, kızılçamlar... Sonra gelsin sedirler, ardıçlar... Ardıç ağaçlarıyla kaplı tepeleri izlerken bir kuşun, çok yükseklerde usul usul salınışı dağıtır dikkatinizi. 1500 m'den sonra dağ ovaları yani yaylalar... Sözün özü, Beydağları, Antalya'nın görünümüne ayrı bir güzellik katar.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gözleme yer verildiği
B) İnkilemeye yer verildiği
C) Karşılaştırma yapıldığı
D) Betimlemelerden yararlanıldığı
E) Eksiltili cümleler kullanıldığı

5. Çocukluğumdaki unutamadığım insanlardan biriydi Ahmet Efendi. Her zaman gülen yüzü nedeniyle mi yoksa fark edemediğim başka bir yönüyle mi "Efendi" sıfatıyla taçlandırılırdı, bilmiyorum. Gerçi sonradan "efendi" sözcüğünde de anlamca bir kayma görüldü ama o bizim konumuz değil. Ahmet Efendi, konuşmaktan çok, dinlemeyi sevdi. En hararetili konuşmalar sırasında bile suskunluğunu korumayı başarır, sonra birden, her zaman hafifçe öne eğdiği kasketini zarifçe yukarı kaldırır ve o keskin cümlesini söylerdi: "Bu hususta fen ne söylüyor, asıl ona bakmak lazım." Fen sözcüğü öyle bir büyüleyici etki yapardı ki herkesin sesi kesilir, tartışma oracıkta biterdi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Alıntıya yer verilmiştir.
B) İkileme kullanılmıştır.
C) Duyu organlarıyla algılanan ayrıntılara yer verilmiştir.
D) Farklı cümle türlerine yer verilmiştir.
E) Açıklamaya yer verilmiştir.

6. Havalarda biraz ısınınca çantamı hazırlayarak yollara düştüm. Şafak vakti pamuk pamuk bulutlar poyrazın önünde sürüklenmeye başlamıştı. Güneş, günlerden beri ortalıkta görünmemenin acısını çıkartırcasına etrafı ışığa boğmuştu. Yolları özlemiş olan arabamın gazına basıp soluğu Bursa'da aldım.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel yargıya yer verilmiştir.
B) İkileme kullanılmıştır.
C) Deyime yer verilmiştir.
D) Benzetmeye başvurulmuştur.
E) Kişileştirmeye başvurulmuştur.

7. Elinize aldığınızda önce, eli yüzü düzgün bir kitap izlenimi uyandırıyor. Ama aynı zamanda benzerlerinden oldukça farklı hatta gizemli bir kitap karşındaymış gibi bir duyguya kapılıyor insan, öylece durup bakakalıyor bir süre.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) Nitelendirmeden yararlanılmıştır.
C) Nesnellığe bağlı kalınmıştır.
D) Benzetmeye başvurulmuştur.
E) Deyim kullanılmıştır.

8. Güneş batarken geniş yapraklı incir ağaçlarının dallarını koyu bir kızılık kaplar. Yeşille kırmızının birleşmesinden doğan bu renk cümbüşü, gözleri kamaştırır. Sazların arasından süzülen dere, köyün çıkışındaki ırmağa kavuşmak için dümdüz ovada bir şerit gibi uzanır.

Bu parçanın anlatımında, aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

- A) Tartışmaya B) Betimlemeye C) Tanımlamaya
D) Karşılaştırmaya E) Örneklendirmeye

9. Yolun bundan sonraki kısmı sisliydi. Yine de gece yolculuğundan daha iyiydi. Sisle derinleşen bahçelerde göğe uzanan kavaklarla yolcuları selamlayan sarı yapraklı çınarların dalları birbirini kucaklıyordu. Ağaçlar rüzgârlarla söyleşiyordu. O anda bir şiirin içinde yaşamaya başladığımı düşündüm. Sisler arasında koşan çocuklar hızla büyüyordu sanki. Yanlarında birçok masal kahramanı yol gösteriyordu onlara. Ben de aralarındaydım. Otobüsle yarıştığımızı sanıyorduk. Aslında zamanla yarıştığımızı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırma yapılmıştır.
B) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
C) Tanıklıklardan yararlanılmıştır.
D) Düşsel öğelerden yararlanılmıştır.
E) Yanılgı dile getirilmiştir.

ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Yüklemi sonda olmayan cümlelere devrik cümle denir. Bu parçadaki cümlelerin yüklemeleri sondadır. Yani bu parçada devrik cümle kullanılmamıştır.

(Cevap E)

2. Bir yargının gerçekleşmesinin başka bir durumun gerçekleşmesine bağlı olduğunu anlatan cümleler koşul cümlesidir. Bu parçada, bu nitelikte bir cümle yer verilmemiştir.

(Cevap A)

3. Kente insana ait özellikler (sırlarını öğrenebilmek gibi) kazandırılarak kişileştirme sanatına başvurulmuştur. Yazar kentle ilgili kişisel düşüncelerini anlatmaktadır. "Kılıfını soyamak" ve "sırlarını öğrenmek" yakın anlamlı sözlerdir. Parçanın son cümlesinde kentin büyüünden kurtulmanın mümkün olmadığı (kesinlik bildiren cümle) anlatılmaktadır. Ancak parçada, karşıtıklardan yararlanılmamıştır.

(Cevap C)

4. Parçadaki "ardıc ağaçlarıyla kaplı tepeleri izlerken" sözlerinden A, "usul usul" sözünden B, "Bin metreye kadar makiler, kızılçamlar..." sözlerinden D ve E seçeneklerine ulaşılabilir. Ancak parçada karşılaştırma yapılmamıştır.

(Cevap C)

5. Parçada, Ahmet Efendi'nin cümlesi aktararak alıntı yapılmış, hem görme ("gülen yüzü", "hafifçe öne eğdiği kasketi" gibi sözlerde) hem de işitme ("suskunluğunu korumayı başarır", "keskin cümlesini söylediler" gibi sözlerde) duyularıyla algılanan ayrıntılara yer verilmiş, devrik (ilk cümle) ve kurallı (ikinci cümle) cümle türlerine yer verilmiş, Ahmet Efendi'nin çeşitli özellikleri açıklanmıştır. Ancak parçada ikileme kullanılmamıştır.

(Cevap B)

6. Parçada, ikileme kullanılmıştır. (pamuk pamuk), de-yime yer verilmiştir (yollara düşmek), benzetmeye başvurulmuştur (pamuk pamuk bulutlar), kişileştir-meye başvurulmuştur (yolları özlemiş olan araba). Ancak nesnel yargıya yer verilmemiştir.

(Cevap A)

8. Parçada sıfatlardan, benzetmelerden yararlanılarak okuyucunun zihninde izlenim kazandırma amaçlan-mıştır. Amacı izlenim kazandırma olan parçalarda betimleme anlatım biçimine yer verilir. Bu parçada da sözle resim çizme sanatı olarak niteleyebileceği-miz betimlemeye yer verilmiştir.

(Cevap B)

7. Parçada, kitabın farklı zamanlarda uyandırdığı duy-gular karşılaştırılmıştır. "Eli yüzü düzgün", "gizemli" sözleri nitelik bildirmektedir. "Gibi" edatı, benzetme-den yararlanıldığını göstermektedir. "Eli yüzü düz-gün" sözü ise "iyi bir niteliğe sahip" anlamına gelen bir deyimdir. Ancak parçada nesnellikten söz edile-mez çünkü kişisel duygu ve düşüncelere ağırlık ve-rilmiştir.

(Cevap C)

9. Parçada ele alınan düşünceyi açıklamak, destekle-mek amacıyla genellikle tanınan, alanında uzman bir kimsenin düşüncelerine yer verilmesine tanık gös-terme denir. Buna göre, bu parçada tanıklıklardan yararlanıldığı söylenemez.

(Cevap C)

PARAGRAFTA YAPI

1. I. Topkapı Sarayı'nda karga kâbusu yaşıyor.
II. Bu zararları önlemek amacıyla yetkililer güvenlik görevlilerine sapan verdi ama bu da işe yaramadı.
III. Kargalar yüzlerce yıllık oymaları kirletiyor, bahçeleri talan ediyor; havalandırmaların silikonlarına, camların macununa, tesisatın kablolarına zarar veriyor.
IV. Şimdi saraya, eskiden olduğu gibi, yırtıcı doğanlar getirilmesi düşünülüyor.

Yukarıdaki cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I. ile II. B) I. ile III. C) II. ile III.
D) II. ile IV. E) III. ile IV.

2. Dünya tiyatro tarihinde önemli bir yere sahip olan oyuncu, 19. yüzyılın başlarında tiyatro sanatına ilişkin düşüncelerini, görüşlerini belirtir. (I) Oyunculüğün önemi üzerinde durur ve oyuncunun oynadığı rolün hakkını verebilmesi için canlandırdığı karakteri, gerçekmişesine kabullenmesi gerektiğini söyler. (II) Bunu yapabilmesi için anılarından yararlanması gerekir. (III) Örneğin, bir melodi ya da zihnine kazılmış acıklı bir yüz, "daha dün gibi" dediği mutlu bir an... (IV) Tüm bu kişisel anıları anımsarken mimiklerinde ve genel ruh hâlinde oluşacak değişim, oynadığı karakterin duygularını daha gerçekçi bir şekilde yansıtmasına olanak verecektir. (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Oyundaki karakter ağlıyorsa oyuncu da gerçekten hüzünlenmeli, kahkahalar atıyorsa gerçekten mutlu olduğunu hissettirmelidir, der." cümlesi getirilebilir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Yurdumuzda elde edilen zeytinyağının % 40'ı Ayvalık'ta üretiliyor. (II) Dolayısıyla burası, zeytinyağı sektöründe pazar koşulları ve fiyat belirlemede önemli bir merkez durumunda. (III) Ayvalık'ta zeytinyağı üretimiyle birlikte bir yan sektör bulunuyor. (IV) Bu, zeytinyağı tarımı ve tarım aletleri yapımıdır. (V) Bu alanın altyapısını oluşturan kazan ve filtre yapımı gibi sistemlerin kurulması konusunda hizmet veren firmalar var. (VI) Bu firmalar ihracat da yaparak Ayvalık'ı bu alanda tanınmış bir merkez konumuna getirmiştir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

4. I. Vücudumuzla birlikte beynimizi de düzenli olarak çalıştırmalıyız.
II. Düzenli egzersiz yaparak vücudumuzu diri ve sağlıklı tutabiliriz.
III. Aynı şey beyin için de geçerli.
IV. Böylece beyin fonksiyonlarımızın bozulmasını engelleyebilir ya da geciktirebiliriz.
V. Çeşitli matematiksel işlemler ve sesli okuma egzersizleriyle zihinsel fonksiyonlarımızı geliştirebiliriz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı ve kurallı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I., III., IV., II., V. B) II., I., IV., III., V.
C) II., III., I., V., IV. D) V., II., IV., III., I.
E) V., IV., II., I., III.

5. (I) Surat, Hindistan'ın Gucerat eyaletinin ikinci büyük şehri. (II) Elmas kesim işininse dünyadaki merkezi. (III) Yaklaşık yarım milyon kişi, elmas kesim ve parlatma işinde çalışıyor. (IV) Dünyanın elmas başkenti, aynı zamanda Hindistan'ın tekstil başkenti olarak anılıyor. (V) Surat, dört asır önce 800 binlik nüfusuyla Hindistan'ın en kalabalık şehriydi. (VI) Babürlüler döneminde ülkenin en önemli limanıydı. (VII) Ancak İngiliz egemenliğine geçince onun yerini Mumbai aldı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

6. I. Yeri göğü kaplayan bu bitki topluluğunun arasına saklanmış mağaraların farkına varmak pek de kolay olmuyor.
- II. Bu bölge tipik Karadeniz bitki örtüsünün yeşiline boğulmuş.
- III. Batı Karadeniz Bölgesi, doğal güzellikleriyle doğa tutkunlarını kendine çekiyor.
- IV. Sinop'un Ayancık ilçesindeki İnalıtı Mağarası böylesi güzel mağaralardan biri.
- V. Bunların her biri usta bir ressamın, yaratıcı bir heykeltıraşın elinden çıkma birer sanat eseri gibi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanışı aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) I., V., II., IV., III. B) II., I., IV., V., III.
- C) II., V., III., I., IV. D) III., II., I., V., IV.
- E) III., IV., V., I., II.

7. Uzak Doğu'da, yüz ölçümü bakımından küçük ama ticaret açısından önemi son derece büyük bir ada ülke Singapur. Burası âdeta bir kurallar ülkesi. Ülkede, çevre kirliliği oluşturduğundan sakız satışı yasak. Çöpleri yere atmak, kapalı yerlerde sigara içmek, ya-ya geçitleri dışındaki yerlerden karşıya geçmek, sarı çizgilerin olduğu yerlerde taksi çevirmek bu yasaklardan bazıları. ----

Bu parça, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa parçada neden-sonuç ilişkisi bakımından bir bütünlük olur?

- A) Alışveriş merkezlerinin dışında yerel pazarlar da turistler için ilginç bir ortam.
- B) Çevresinde, kısa yolculuklarla gidilebilecek görülmeye değer yerler çok.
- C) Ne söylediğini anlamasa bile, size tebessümle yaklaşan insanların ülkesidir burası.
- D) Gerçekten de ülke her zaman çok temiz, trafik çok düzenli burada.
- E) Bir yanda zenginliğin, modernliğin simgesi gökdelenler diğer yanda gecekondular yan yana görülebilir.

8. (I) Elimizde, binanın eski dönemlerdeki hâliyle ilgili bilgi ve belge bulunmadığından onu müzeye dönüştürürken günümüzden eskiye doğru adım adım ilerlemenin doğru olacağını düşündük. (II) Yerli halka ulaşım ortak bir şehir kimliği yaratmanız gerekir, yoksa kendi kendinize müze kurar, eserlerinize tek başınıza bakarsınız. (III) Çalışmalara, pek çok kişinin, şehrin geleneklerini anlattığı bir belgeseli kullanarak başladık. (IV) Müzeciliğin bir sergileme işi olduğunu unutmadan, anlatılanlara uygun olarak, taş ve bakır ustalarının bal mumundan heykellerini yaptık. (V) Kendi müzelerine katkıda bulunmaya çağırdığımız şehir halkından, eski dibekler, mutfak malzemeleri, altın ve gümüş kaplamalı aletler topladık.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. I. Eğer bunlar hâlâ kendini yazdırmakta direniyorsa elinden kurtulmama olanak yoktur, ikide bir karşıma çıkar.
- II. Karşılaştığım bir olay, duyduğum bir söz, sokakta gördüğüm bir yüz, bir davranış bende yazma isteği uyandırır.
- III. O zaman daha fazla kaçamayacağımı anlar, oturup yazmaya başlarım.
- IV. Fakat nedense bunları bir türlü yazmaya başlamam hatta unutmaya çalıştığım bile olur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralanışı aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) I., IV., II., III. B) II., IV., I., III.
- C) III., I., IV., II. D) IV., I., II., III.
- E) IV., III., I., II.

10. (I) Çocuk kitaplarında anlatım, çocuğun kavrama gücünü ve okuma zevkini geliştirmeye uygun olmalıdır. (II) Bunun için açık, anlaşılır ve akıcı bir dil kullanılmalıdır. (III) Çocuğun söz dağarcığını, dil sevgisini beslemeli ve geliştirmelidir. (IV) Seçilen ve anlatılan olaylardaki olağanüstü kahramanlar, çocuğun düş dünyasını zenginleştirir. (V) Yabancı sözcüklerden, argodan uzak durulmalıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

PARAGRAFTA YAPI

1. III. cümlede bir zarardan bahsediliyor. II. cümlede ise bu zararlardan kurtulmanın çaresi anlatılıyor. Önce zarar anlatılmalı, sonra çaresi söylenmelidir. Bu durumda kompozisyon bütünlüğünün sağlanması için II. ve III. cümleler yer değiştirmelidir.

(Cevap C)

2. I ile numaralanmış cümlede, söz konusu sanatçının görüşlerine yer verilmiştir. Soru kökünde belirtilen yargı da bu görüşlerin devamı niteliğindedir. Buna göre, parçadaki II ile numaralanmış yere soru kökündeki yargı getirilebilir.

(Cevap B)

3. I ve II. cümlelerde zeytinyağından bahsedilmektedir ancak III. cümleden itibaren düşüncenin yönü “zeytinyağı tarımı ve tarım aletlerine” kaymaktadır. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf III. cümle ile başlar.

(Cevap B)

4. Bu sorularda önce giriş yapmaya uygun cümleler seçilmeli, aralarda neden-sonuç ilişkisi veya tamlama grupları varsa tespit edilmelidir. Giriş yapmaya II. cümleden başlayabiliriz. III ve I. cümle II. cümleyi desteklemektedir. V. cümlede ise beyin geliştirmenin nasıl olacağı belirtilmiştir. IV. cümle ise V. cümlede sonucunu olarak açıklanmıştır.

(Cevap C)

5. Parçadaki ilk dört cümlede kentin “elmas”la olan ilişkisinden bahsedilmektedir. V. cümleden itibaren kentin tarihiyle ilgili bilgi verilmektedir. Buna göre parça, iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf V. cümleyle başlar.

(Cevap D)

6. I. cümle “bu” sözcüğünden dolayı, II. cümle “Bu” sözcüğünden dolayı, IV. cümle “böylesi” sözcüğünden dolayı, V. cümle “Bunların” sözcüğünden dolayı giriş cümlesi olamaz. Çünkü bu cümlelerdeki saydığımız sözcükler cümlelerin kendilerinden önceki cümlelere bağlı olduğunu ve onların açıklaması durumunda olduğunu gösteriyor. Bu paragrafın giriş cümlesi III. cümledir. III. cümlenin başta olduğu D ve E seçeneklerini incelersek cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde sıralanışı III, II, I, V, IV şeklindedir. Bu da D seçeneğinde verilmiş.

(Cevap D)

8. Parçada, müzeye dönüştürülmek istenen bir binanın eski hâlini öğrenmek için yapılan çalışmalardan söz edilmektedir. Ancak II. cümlede, anlatımdan bağımsız bir öneriye yer verilmesi düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap B)

9. I. cümle “Eğer bunlar” sözünden dolayı, III. cümle “o zaman” sözünden dolayı, IV. cümle “fakat”, “bunları” sözcüklerinden dolayı giriş cümlesi olamaz. II. cümle giriş cümlesidir. II. cümlenin başta verildiği seçenek B seçeneğidir. Bu seçeneğe baktığımızda verilen sıralamayla anlamlı bir bütün oluşturulabiliyor: II, IV, I, III

(Cevap B)

7. Parçada, Singapur’un çevre temizliğine verdiği önemden söz edilmektedir. Verilen seçeneklerden ise sadece “D” bu parçayla konu bütünlüğü taşımaktadır.

(Cevap D)

10. Parçada, çocuk kitaplarının nasıl bir anlatıma sahip olması gerektiği ele alınmaktadır. Ancak IV ile numaralanmış cümlede, kahramanların özelliklerinden söz edilmesi düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap D)

PARAGRAFTA ANLAM

1. Karacaoğlan gibi büyük bir ustaya sahipken ülkemizde yeni çıkan kimi şarkıların sözleri niye bu kadar anlamsız ve düzeysiz, anlamıyorum, ister halk şiirindeki Yunus Emre, Pir Sultan Abdal, Dadaloğlu, Karacaoğlan'dan; ister divan şiirindeki Fuzuli, Nedim, Baki, Nefi'den yararlanın. Hangisini isterseniz onu örnek alın. Köklerimize dayanmayan, oradan güç almayan bir çağdaş sanat yaratmak olanaksızdır. Gelenek reddedilerek bir yere varılamaz.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılabilir?

- A) Sanat, sanatçının yaratıcılığı ölçüsünde gelişir.
B) Sanata gösterilen ilgi her zaman yetersiz kalmıştır.
C) Sanatta, yüzyıllardır oluşmuş birikimden yararlanmak gerekir.
D) Yenilik yapmak sanatta zor başarılan bir iştir.
E) Sanatta ortaya konabilecek her şey geçmişte oluşturulmuştur.

2. Bir gün bana, "Gezileriniz sırasında hiç, istemediğiniz bir durum ya da davranışla karşılaştınız mı?" diye sordu. Ben de "İçimden hiç olumsuz şeyler geçirmem ki başıma öyle şeyler gelsin. Olumsuzluklarla karşılaşsam ne yapabilirim, diye düşünseydim bu davranışlarıma da yansırırdı belki. Onun sonucunda istenmeyecek şeylerle yüz yüze gelebilirdim." dedim.

Bu sözlerle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cesaretli insan, korkularıyla baş edebilecek güçtedir.
B) İnsan ne düşünürse ona göre hareket eder ve ona uygun durumlarla karşılaşır.
C) İnsanın korkuları başkalarının etkisiyle oluşur.
D) Yanlış düşünceler, insanı olumsuz durumlarla karşı karşıya bırakır.
E) Çevresindekileri dikkatli seçen, sorunlardan uzak kalır.

3. 90'lı yıllara gelinceye kadar pek çok nesil, çizgi romanlarla büyüdü. Bugün 50'li, 60'lı yaşlarda olanlar, bir dönemin çocukları olarak ellerinden hâlâ kitabı bırakmazlar. Bu alışkanlığı, çizgi romanlar sayesinde kazandıklarını her fırsatta dile getirirler. O günün çocukları, kendilerine yasaklanan çizgi romanları, bugün kendi istekleriyle çocuklarına okutmak için çabalıyorlar, okuma alışkanlığı kazansınlar, diye.

Bu parçada çizgi romanlarla ilgili olarak ne anlatılmak istenmiştir?

- A) Eskiden kitaptan daha çok tercih edildiği
B) Yeterli kültürel birikim kazandırmadığı
C) Onlarla ilgili tutumun olumlu yönde değiştiği
D) Çocukları kolaycılığa yönlendirdiği
E) İlgi görmesi için bir şeyler yapmak gerektiği

4. Bireyin, kendini geliştirmesi gerekir. Bu da insanın kendine emek vermesine, daha doğrusu çok okumasına bağlıdır. Birey olma bilincinin özünde bu emek yatar. 125 milyonluk Japonya'da bir kişi yılda 26 kitap okurken, 70 milyonluk Türkiye'de bir kitabı okuyup bitirenler bile sayılıdır. Bu durumda bir emekten söz edilebilir mi?

Bu parçada yazarın bireylerle ilgili olarak yakındığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşamlarını düzenlemek için çaba göstermemeleri
B) Kendilerini düşünsel yönden geliştirmeye çalışmamaları
C) Yeteneklerinin farkında olmamaları
D) Başka ulusların uygulamalarından ders almamaları
E) Bilişlenmenin yollarını bilememeleri

5. Türkiye’de geleneksel halk müziği, toplumsal değişime karşın, farklı biçimlerde de olsa, hâlâ yaşamın bir parçası olarak varlığını sürdürmektedir. Halk müziğimiz bugün, geleneksel biçiminden çıkarılarak özgün icra ve yaratım koşulları değiştirilerek bir tür sahne sanatı durumuna getirilmiştir. Böylece geleneksel halk müziği yanında, değişen yaşam koşulları ve kitle iletişim araçlarının etkisiyle “Yeni Türk Halk Müziği” ya da “Modern Türk Halk Müziği” diye adlandırabileceğimiz bir dal türemiştir.

Bu parçada Türk halk müziğiyle ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belli bir kesim tarafından daha çok dinlendiği
B) Sevilerek dinlenen bir tür olduğu
C) Yapısı korunarak güncelleştirildiği
D) Her dönemde yaşamla örtüşen özellikler taşıdığı
E) Hangi koşulların etkisiyle nasıl bir değişime uğradığı

6. Çocuklar kırık kalplerle, acılarıyla, mutsuzlukla ve kayıplarla ilgili binlerce şarkı dinliyor ve bunların etkisinde kalıyor. Bu tür müzikleri dinleyenlerin sayısı arttıkça toplumda kültürel değişimler de kaçınılmaz oluyor. Bu konu beni uzun zamandır düşündürüyor ve şu sorunun yanıtını arıyorum: İnsanlar depresyonda oldukları için mi iç karartıcı müzikler dinler yoksa iç karartıcı müzikler dinledikleri için mi depresyona girerler? Karşılıklı etkileşim durumu olsa da iç karartıcı müziklerin, bireyleri en mutlu anlarında bile sıkıntıya sokabileceği yadsınamaz. Bu yüzden, özellikle mutsuz anlarda, karamsarlık yaratan her türlü metinden, melodiden kaçınmak gerekir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu parçada dile getirilen kaygı özetlenmiştir?

- A) Evrensel nitelikler taşıyan müzik yapıtlarının gün geçtikçe azalacağı
B) Çocukların her türlü değişimden daha kolay etkileneceği
C) Şiddetin ve acımasızlığın boyutlarının artacağı
D) Kimi müzik türlerinin bireylerin ruhsal durumlarını bozacağı
E) Çocukları anlamak için yeterince çaba gösterilmeyeceği

7. Kimi kez yazı yazma sıkıntısı beni alır, bir uçurumun kıyasına götürür. Yazmak gelmez içimden, bir şeyler bitti gibi gelir bana. Açar bakarım önceki yazdıklarımı. Evet yazıların altındaki ad benimdir; yazıları da hayal meyal anımsarım ama ne zaman yazdığım, niçin, kimin için, hangi duygulanmalar, umutlarla yazdığımı anımsayamam. “Ben mi yazdım bunları? demiş bir gün Andre Gide, eski kitapların, yeniden okurken. Onun gibiyim şu anda.

Bu parçaya göre, aşağıdakilerden hangisi yazının yakınma nedenlerinden biridir?

- A) Yazacak konu bulamayışı
B) Düşünceleriyle duygularının iç içe geçmesi
C) Yazma yetisini yitirdiğini sanması
D) Bellek gücünün giderek zayıflaması
E) Düşünce üretemez olmuş yazarlara benzemesi

8. Kafka’nın yapıtlarındaki evren, her uğrayışta değişen bir vitrin gibidir. Her uğrayana farklı bir anlam sunmaktadır. Bunları keşfederken okur; sınırları, kuralları, kalıpları aşan uçsuz bucaksız bir alanda dolaşarak özgürleşir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada anlatılanlarla anlamca uyumaktadır?

- A) Kafka’nın yapıtları çağını aşan yöntem ve tekniklerle yazıldığından bunların anlaşılması zordur.
B) Zaman geçtikçe, anlayışlar değiştikçe yapıt da değişime uğrayacak, iletisi farklılaşacak, yeni yeni anlamlar üretecektir.
C) Birçok metin vardır ki varlığı fark edilmemiştir, henüz ışığı dünyaya ulaşmamış yıldızlar gibi.
D) Bir yazarı özel kılan, yaşamdaki arayışları, ruhsal çıkmazları yapıtına başarıyla yansıtabilmesidir.
E) Güçlü eleştirmen, bir dedektif titizliği ile yapıttaki her izin peşine düşer, her objeye ışık tutar, aydınlanır ve aydınlatır.

PARAGRAFTA ANLAM

1. Parçada, çok köklü bir birikime sahip olduğumuz hâlde bugün ortaya koyduğumuz ürünlerin yetersiz olmasından yakınılmaktadır. Buna göre parçadan, "Sannatta, yüzyıllardır oluşmuş birikimden yararlanmak gerekir." yargısına ulaşılabilir.

(Cevap C)

3. Parçadaki "O günün çocukları, kendilerine yasaklanan çizgi romanları, bugün kendi istekleriyle çocuklarına okutmak için çabalıyorlar, okuma alışkanlığı kazansınlar, diye." cümlesinden çizgi romanlarla ilgili tutumun olumlu yönde değiştiğinin anlatılmak istendiğini söyleyebiliriz.

(Cevap C)

PDF

2. Parçadaki "İçimden hiç olumsuz şeyler geçirmem ki başıma öyle şeyler gelsin." cümlesinden "İnsan ne düşünürse ona göre hareket eder ve ona uygun durumlarla karşılaşır." yargısı çıkarılabilmektedir.

(Cevap B)

4. Parçada, ülkemizdeki kitap okuma yetersizliğinden yola çıkılarak bireylerin kendilerini düşünsel yönden geliştirmeye çalışmamalarından yakınılmaktadır.

(Cevap B)

5. Parçada, Türk halk müziğinin geleneksel biçiminden çıkarılarak özgün icra ve yaratım koşulları değiştirilerek bir tür sahne sanatı durumuna getirildiği anlaşılmaktadır. Yani hangi koşulların etkisiyle nasıl bir değişime uğradığı ele alınmaktadır.

(Cevap E)

7. Parçadaki sözleri söyleyen yazarın içinden yazmak gelmemektedir. Yazarın içinde bulunduğu bu durum, "yazma yetisini yitirdiğini sanması" biçiminde açıklanabilir.

(Cevap C)

6. Parçada, iç karartıcı müzikler dinlemenin insanlar üzerindeki olumsuz etkileri ele alınmaktadır. D seçeneğindeki yargı da parçada dile getirilen kaygıyı özetler niteliktedir.

(Cevap D)

8. Parçada Kafka'nın yapıtlarındaki evrenin durağan olmadığı, okura göre de farklılık gösterdiği belirtilmiştir. Aynı anlam içeriği B seçeneğindeki cümlede vardır.

(Cevap B)

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Bu yapıtın konusuna bakarak gözü yaşlı bir metin olduğu sanısına kapılmayın sakın. Çünkü yazarın dili, anlatımı ve konuyu işleyişi oldukça renkli ve ilginç bir romanın ortaya çıkmasını sağlamış. Bu nedenle de bu sene, yayınevinin “İlk Roman Ödülü”nü bu yapıt kazanmış. Her ne kadar ilk roman olsa da yazarın ilk yapıtı değil. Daha önce çeşitli öyküleriyle de ödüller kazanmış bir yazar o.

Bu parçada sözü edilen yapıtla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Konusunun, düşünülenden farklı bir nitelik taşıdığına
- B) Pek çok okur tarafından beğenildiğine
- C) Yazarının yarışmalara katıldığına
- D) Yazarının deneyimli olduğuna
- E) Biçim ve söylem açısından başarılı olduğuna

2. “Üç Öykü”, dünya edebiyatının önemli yazarlarından Gustave Flaubert’in çok özel bir kitabı. Yazarın ölümünden üç yıl önce 1877’de yayımlanan bu kitap, “Saf Bir Yürek”, “Konuksever Aziz Julien Söylencesi” ve “Herodias” adlı üç öyküden oluşuyor. İşlenen temaların çeşitliliği ve üslup yetkinliğiyle Flaubert’in yeteneğini tüm yönleriyle ortaya koyan bu kitap, Madame Bovary yazarının başyapıtı olarak kabul edilir. İlk yayımlandığında, neredeyse tüm eleştirmenlerce bir “edebiyat olayı” olarak değerlendirilen, okurlardan büyük ilgi gören kitap, bir eleştirmenimizin deyişiyle, yazarın tüm çabalarının, tüm yönelimlerinin, tüm özelemlerinin somutlaştığı bir yapıttır.

Bu parçada sözü edilen yazar ve yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazarını bütün özellikleriyle yansıttığına
- B) Öykülerde konuları farklı biçimde işlediğine
- C) Anlatımda önemli sayılacak bir düzeyi olduğuna
- D) Zaman içinde değişik açılardan ele alındığına
- E) Edebiyat dünyasında büyük yankı uyandırdığına

3. Ben çocuk olsaydım eğer
Kav çakmak satardım bulut amcalara
Pamuk şekeri alırdım yerine
Patlamış mısır alırdım bulut amcalardan
Ben çiçek olsaydım eğer
Hiç saksı giymezdim ayağıma
Ödünç kanat alırdım güvercin teyzemden
Üstünüze barış uçardım

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İçtenlik taşıyan, özlü bir anlatımın yeğlendiği
- B) Dörtlüklerin ilk dizelerinde kimi sözcüklerin yinelenildiği
- C) Alaysamalı bir dile başvurularak ilgi çekilmek istendiği
- D) Anlatıma çocuk söyleyişi havası verildiği
- E) Bir varlığın barışın simgesi olarak kullanıldığı

4. Yazı denince akla kil tabletler geliyor önce. Yazının bulunuşundan beri insanlar düşüncelerini aktarmak ve kalıcı olmak için yazdılar. Başka insanlar da bunları okudu. Okuma güdüsü, tabletlerin ardından parşömeni doğurdu. Ardından kodeksler, ciltler, el yazmaları derken Gutenberg, 20. yy.a dek kullanılacak olan matbaa gereçlerinin hepsini buldu. Ancak 20. yy.da teknolojiye gelişmeler oldu, dijital çağ başladı. Bir zamanlar, yeşil mürekkepli dolma kalemle yazılan mektupların yerini, tek tip “e-posta”ların alacağı hiç aklımıza gelir miydi? Hayır. O hâlde, bugün bize uzak gelen, bir gün basılı kitapların kullanımdan kalkacağı düşüncesinin gerçekleşmesi de aynı derecede olasıdır.

Bu parçada, aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yazılı metinler konusunda görülebilecek değişikliklere
- B) Yazının bugüne kadar ne gibi malzemeler üzerine yazıldığına
- C) Teknolojik gelişmelerin, okur sayısını arttıracığına
- D) İnsanların yazı yazmadaki amacına
- E) İnsanlardaki okuma yöneliminin doğurduğu gelişmelere

5. *Elleri Var Özgürlüğün'*deki şiirler aslında biçim olarak Perçemli Sokak dönemindekilerden çok ayrı değildir. Onlardaki fark, özdeki değişimdir. Bu şiirlerde Oktay Rifat'ın dünyayı algılayışındaki değişiklikler ve bu doğrultuda yaşama bakışı açıktır. Gerçekçiliğinin yanında önceki şiirlerine oranla daha mutsuz ve karamsar bir hâli vardır. Yalnızlığı hissediyor, paylaşır. Önceki şiirlerinde yer alan yaşama sevincinin yerini, yaşamı sorgulama ve ilk kez ölüm olgusunun da varlığının fark edilmesi alır.

Bu parçada Oktay Rifat'ın "Elleri Var Özgürlüğün" kitabıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Biçimce, öncekilerle ortak birçok yönünün olduğu
B) Yaşama ilgili değerlendirmeler yaptığı
C) Yalnızlık duygusunu ele aldığı
D) Ölüm korkusuna yer verdiği
E) Kötümser duygular yansıttığı

6. Ben resim yapmanın öğrenilen bir şey olduğu görüşündeyim. Tamam, yetenek de çok önemli ama eğer siz yeterince zaman ayırır ve sabır gösterirseniz eliniz her şeyi öğrenir. Üstelik daha önce çizim dersi almamış olanların şöyle bir avantajları da var: Anlatılan teknikleri olduğu gibi kavryorlar. Fırça tutuşları, boyayı kullanma şekilleri önceden öğrendiklerine kaymıyor. Kurs için bir yaş sınırı da yok. On sekiz yaşını geçmiş olmak yeterli.

Bu parçada resim yapmayla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Hiç bilmeyenlerin, öğretilenleri aynen kavradığına
B) Üzerinde ısrarla çalışılması gerektiğine
C) Yalnızca doğuştan gelen bir yetenek olmadığına
D) Önceden bilgi sahibi olmanın kişiye kolaylık sağlamadığına
E) Öğrenilenlerin kalıcı bilgiler olmadığına

7. Tablo bittiğinde Osman Hamdi Bey onun bir başyapıtı olduğuna karar verdi. Sonuçtan hayli memnundu. Ama resmi görenler tabloda ne anlatıldığını anlamakta zorlanmışlardı. Birbirlerine kaplumbağa terbiyecisi diye eski bir mesleğin olup olmadığını soruyorlardı. En okumuş yazmışlar bile böyle bir meslekten söz edildiğini hiç duymamışlardı. Aslında Osman Hamdi Bey de yaşadığı dönemde, herkesçe bilinen, sıradan işler yapmamıştı, ilk Türk arkeoloğu, ilk Türk müzecisiydi, ressamdı, güzel sanatlar akademisi müdürlüğü yapmıştı. Onun kaplumbağa terbiyecisinden bir farkı yoktu gerçekte.

Bu parçada Osman Hamdi Bey ve söz konusu yapıtıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Tanınmış bir sanatçı olduğuna
B) Başkalarının tartışıldığına
C) Ortaya koyduğu ürünü beğendiğine
D) Yapıtıyla yaşamı arasında bağlantı bulunduğuna
E) Değişik alanlarda çalıştığına

8. Yazar, sevdiği insanların sevmediği ve kendisine ters gelen yanlarını yazmak istemiş. Bunun için de tanıdığı yazarlar, sanatçılar ve günlük hayatını paylaştığı arkadaşları üzerine notlar tutmuş, kimisi birkaç satır, kimisi sayfalar süren izlenimler, düşünceler... Çalaka-kalem yazmanın tüm hafiflikleri de ister istemez bu notlarda var. Buna karşın kitap, biz okurları, uçsuz bucaksız denizde, ilginçliklerle dolu bir geziye çıkarıyor. Söz konusu kişilerin hayatlarını, kişiliklerini gözler önüne serip bizi düşüncelerine ortak ediyor.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yapıtını okuyanların, geniş bilgiler edindiği
B) Yazdıklarını, anlatılanlara değil, kendi gözlemlerine dayandırdığı
C) Anlatımında, notların gelişigüzel alınmış olmasından kaynaklanan aksaklıklar bulunduğuna
D) Çevresindeki kişilerin davranışlarıyla kendi davranışlarını karşılaştırdığı
E) Yakınlarını eleştirmekten kaçınmadığı

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Parçadaki "Bu yapıtın konusuna bakarak gözü yaşlı bir metin olduğu sanısına kapılmayın sakın." cümlesiyle A, "Daha önce çeşitli öyküleriyle de ödülleri kazanmış bir yazar o." cümlesiyle C ve D, "Çünkü yazarın dili, anlatımı ve konuyu işleyişi oldukça renkli ve ilginç bir romanın ortaya çıkmasını sağlamış." cümlesiyle E seçeneğine değinilmektedir. Ancak yapıtın pek çok okur tarafından beğenildiğine değinilmemiştir.

(Cevap B)

3. Dizelerden, samimi ifadeler ve az sözle çok şey anlatabilme özelliği çıkarılabilmektedir (A). Dörtlüklerin ilk dizelerinde "ben", "olsaydım", "eğer" sözcükleri yinelenmektedir (B). "Pamuk şekeri" ve "bulut amcalara" gibi sözlerle anlatıma çocuk söyleşi havası verilmektedir (D). Dizelerde güvercin barışın simgesi olarak kullanılmaktadır (E). Ancak alaysamalı bir dile başvurularak ilgi çekilmek istendiği söylenemez.

(Cevap C)

2. Parçadaki "İşlenen temaların çeşitliliği ve üslup yetkinliğiyle Flaubert'in yeteneğini tüm yönleriyle ortaya koyan bu kitap. Madame Bovary yazarının başyapıtı olarak kabul edilir." cümlesiyle sözü edilen yapıtın yazarını bütün özellikleriyle yansıttığına ve öykülerde konuları farklı biçimde işlediğine, "İlk yayımlandığında, neredeyse bir 'edebiyat olayı' olarak değerlendirilen, okurlardan büyük ilgi gören kitap" sözleriyle anlatımda önemli sayılacak bir düzeyi olduğuna ve edebiyat dünyasında büyük yankı uyandırdığına değinilmiştir. Ancak yapıtın zaman içinde değişik açılardan ele alındığına değinilmemiştir.

(Cevap D)

4. Parçada, yazılı metinler konusunda görülebilecek değişikliklere (bir gün basılı kitapların kullanımdan kalabileceği düşüncesi), yazının bugüne kadar ne gibi malzemeler üzerine yazıldığına (kil tabletler, papi-rüs, parşömen gibi), insanların yazı yazmadaki amacına (düşüncelerini aktarmak ve kalıcı olmak), insanlardaki okuma yöneliminin doğurduğu gelişmelere (tabletlerden matbaa gereçlerinin bulunmasına kadar geçen gelişmeler) değinilmiştir. Ancak parçada, teknolojik gelişmelerin, okur sayısını arttıracığından söz edilmemiştir.

(Cevap C)

5. Sözü edilen kitabın biçim olarak Perçemli Sokak döneminkilerden çok farklı olmadığından (A), kitapta yaşama bakış açısının açık açık görüldüğünden (B), yalnızlığın hissedilebileceğinden (C), yaşamı sorgulama ve ölüm olgusunun fark edilebileceğinden (E) söz edilmiştir. Ancak sözü edilen kitapta ölüm korkusuna yer verildiği söylenemez.

(Cevap D)

7. Parçadaki "Birbirlerine kaplumbağa terbiyecisi diye eski bir mesleğin olup olmadığını soruyorlardı." cümlesiyle B, "Sonuçtan hayli memnundu." cümlesiyle C, "Onun kaplumbağa terbiyecisinden bir farkı yoktu gerçekte." cümlesiyle D, "İlk Türk arkeoloğu, ilk Türk müzecisiydi, ressamdı, güzel sanatlar akademisi müdürlüğü yapmıştı." cümlesiyle E seçeneğine değinilmiştir. Ancak parçada Osman Hamdi Bey'in tanınmış bir sanatçı olduğundan söz edilmemiştir.

(Cevap A)

6. Parçadaki "üstelik daha önce çizim dersi almamış olanların şöyle bir avantajları da var: Anlatılan teknikleri olduğu gibi kavıyorlar." cümlesiyle A ve D, "Tamam, yetenek de çok önemli ama eğer siz yeterince zaman ayırır ve sabır gösterirseniz eliniz her şeyi öğrenir." cümlesiyle B ve C seçeneklerine değinilmiştir. Ancak öğrenilenlerin kalıcı bilgiler olmadığından söz edilmemiştir.

(Cevap E)

8. Parçadaki "Kimisi birkaç satır, kimisi sayfalar süren izlenimler, düşünceler..." sözleriyle A, "Bunun için de tanıdığı yazarlar, sanatçılar ve günlük hayatını paylaştığı arkadaşları üzerine notlar tutmuş." cümlesiyle B, "Çalاکalem yazmanın tüm hafiflikleri de ister istemez bu notlarda var." cümlesiyle C, "Yazar, sevdiği insanların sevmediği ve kendisine ters gelen yanlarını yazmak istemiş." cümlesiyle E seçeneğine ulaşabilmektedir. Ancak yazarın çevresindeki kişilerin davranışlarıyla kendi davranışlarını karşılaştırdığı söylenemez.

(Cevap D)

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. – 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Suları, 1960 yılından beri azalan Aral Gölü, 2007 yılında ilk yüz ölçümünün yüzde 10'u kadar kalmış ve üç parçaya ayrılmıştır. 2009 yılında ise güneydoğu parçası tamamen kurumuş, güneybatı kesimi de akarsuya benzer ince bir çizgi hâline gelmiştir. Kuzyedeki parçasının suyu Kazakistan tarafından yapılan ve 2005 yılında kullanılmaya başlanan baraj sayesinde 2003 yılındaki seviyesine yükselmiştir. Bunun sonucunda sudaki tuzluluk oranı da azaldığı için balık sayısı artmıştır.

1. Bu parçada Aral Gölü'yle ilgili olarak aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Balıkçılık, çevresinde yaşayanlar için bir geçim kaynağı mıdır?
- B) Çevresindeki ülkelerin ekonomisine katkısı nedir?
- C) Hangi akarsulardan beslenmektedir?
- D) Yüz ölçümü bakımından dünyada kaçınıcı sıradadır?
- E) Suları ne zaman azalmaya başlamıştır?

2. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine yer verilmiştir?

- A) Bazı deniz canlılarının çoğalmasi için gerekli koşula
- B) Kara parçalarının oluşum biçimine
- C) Akarsuların yıllık akış hızlarına
- D) Barajların doğal afetleri önleme amacıyla yapıldığına
- E) İnsanoğlunun ekosisteme zarar verdiğine

3. Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleme - Tanımlama
- B) Açıklama - Sayısal verilerden yararlanma
- C) Öyküleme - Benzetme
- D) Tartışma - Tanık gösterme
- E) Karşılaştırma - Alıntı yapma

4. Bu parçadan Aral Gölü'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Zamanla tuzluluk oranının azaldığına
- B) Bir parçası üzerine baraj yapıldığına
- C) Çevresindeki halkın balıkçılıkla geçindiğine
- D) Yüz ölçümünde azalma yaşandığına
- E) Bir parçasında su kalmadığına

5. – 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tüketicilerde ilgi uyandırmayacağı düşünülen bir ürünün çekici hâle gelmesi için, reklamında açlık, susuzluk, cinsellik gibi temel ihtiyaçları karşılayan nesnelere ürünle birlikte kullanılmalıdır. Böyle bir reklam stratejisinde ürün sol, nesneyse sağ tarafta sunulmalıdır. Ancak bu sıralama, yazıyı soldan sağa okuyan toplumlara özgüdür. Yazıyı yukarıdan aşağıya okuyan toplumlarda ürünün yukarıya, nesneninse aşağıya konulması gerekir. Böylece bu tür ürünlerle ilgili verilmek istenen mesaj, izleyene reklamcının istediği biçimde ulaşır.

5. Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumun bir kesimi yeniliklere çabuk uyum sağlasa da büyük bir kesiminin bunları kabul edebilmesi zaman alır.
- B) Bulunulan sosyal çevre, alım gücü ve pazardaki ürün çeşitliliği, kişilerin tüketim düzeyini etkiler.
- C) Eğitim düzeylerindeki farklılıklar, kişilerin olaylar karşısında aldıkları kararlara yansır.
- D) Kişinin bir uyarıcıyla ilgili algı ve yorumları, uyarıcının bir arada bulunduğu öteki uyarıcılara ve sunulmuş biçimine bağlıdır.
- E) İhtiyaç duymadığı ürünleri satın alan kişiler, reklamların hedef kitesini oluşturur.

6. Bu parçada anlatılan reklam stratejisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Psikolojik etkilerin dikkate alındığı
- B) Okuma yazmanın yaygınlaşmasına katkıda bulunacağı
- C) Piyasadaki benzer ürünlerin iyi bilinmesini gerektirdiği
- D) Toplumsal olayların yakından izlenmesini gerektirdiği
- E) Diğer stratejilere göre pahalı olduğu

7. – 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bence 20. yüzyılın önemli buluşlarından biri de sinemadır. Sinema, uzantısı olan televizyonla birlikte dünyayı iç içe getirip iletişimde devrim yaratmış, iletişim dünyasını değiştirmiştir. Sinemanın yüzyıllık geçmişi aynı zamanda 20. yüzyıl tarihinin de yansımasıdır. Hangi sanat dalında olursa olsun geçmişi mutlaka bilmek gerekir. Geçmişi bilmezseniz bugünü kavrayamazsınız. Edebiyat, resim, mimari gibi alanlardaki başarılar yüzyıllarca önemlerini koruyabilmektedir. Sinema için de böyle olması gerekir. Oysa sinemanın en önemli sorunu bir başarıya bile olsa filmlerin ancak gösterildiği sürece sıcak kalmasıdır.

7. Bu parçada sinemayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İletişim alanında yaşanan çok önemli bir gelişme olduğuna
- B) Televizyonla yakından ilişkisi olduğuna
- C) Kültürel alışverişin önemli bir aracı hâline geldiğine
- D) Diğer sanat dallarından daha yeni olduğuna
- E) Tarihiyle ilgili kaynakların yetersiz olduğuna

8. I. Sessiz filmlerden sesli filmlere, siyah beyaz filmlerden renkli filmlere, sabit kameralardan hareketli kameralara geçilmesi
- II. Kurtuluş Savaşı, Kennedy Suikastı gibi tarihi olaylarla ilgili belgesel filmlerde gerçek görüntülerin yer alması
- III. Güncel konuları ele alan filmlerde kullanılan müzik, giyim, mobilya, otomobil gibi ayrıntıların filmin çekildiği yılın modası hakkında bilgi vermesi

Yukarıdakilerden hangileri bu parçada değinildiği gibi sinemanın geçmişinin 20. yüzyıl tarihini yansımasına örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

ÇOKLU PARAGRAF SORULARI

1. Bu parçadan Aral Gölü'yle ilgili olarak "Suları ne zaman azalmaya başlamıştır?" sorusunun cevabı (1960 yılında) alınabilmektedir. Diğer seçeneklerdeki soruların cevapları yoktur.

(Cevap E)

3. Verilen parçada Aral Gölü'yle ilgili bilgiler verildiği için "açıklama" ve "yüz ölçümünün yüzde onu kadar kalmış" ifadesiyle de "sayısal verilerden" yararlanılmıştır.

(Cevap B)

PDF

2. Parçada bazı deniz canlılarının çoğalmasi için gerekli koşula (sudaki tuzluluk oranının azalması) yer verilmiştir.

(Cevap A)

4. "Bunun sonucunda sudaki tuzluluk oranı da azaldığı için" (A),
"Kuzeydeki parçasının suyu..." (B)
"2007 yılında ilk yüz ölçümünün..."(D)
"..güneydoğu parçası tamamen kurumuş..." (E)
Çevresindeki halkın balıkçılıkla geçindiğine parçadan ulaşamayız.

(Cevap C)

5. Parçada bir ürünün sunuluş biçiminin toplumdaki fark ettiği anlatılmıştır. Örnek olarak da değişik yazı stilleri kullanan ülkelerde ürünün sunuluş biçiminin nasıl olması gerektiği gösterilmiştir. Dolayısıyla parçaya göre, kişinin uyarıcıyla ilgili yorumları sunuluş biçimine bağlıdır.

(Cevap D)

7. ... iletişimde devrim yaratmış... → A
Sinema, uzantısı olan televizyonla... → B
... iletişim dünyasını değiştirmiştir... → C
Bence 20. yüzyılın önemli... → D
E seçeneğindeki ifadeye parçada yer verilmemiştir.

(Cevap E)

6. Parçada reklam stratejisinde ürünün bulunduğu yerin kişinin algı ve yorumunu değiştirdiği belirtilmiştir. Bu da reklam stratejilerinde psikolojik etkilerin dikkate alındığını gösterir.

(Cevap A)

8. Verilen her üç cümlede de 20. yüzyılın tarihi hakkında bilgi verilmiştir. I. cümlede sinemanın gelişimi, II. cümlede Kurtuluş Savaşı ve Kennedy Suikastı gibi tarihi olaylar, III. cümlede filmlerin çekildiği yılların modası hakkında bilgi verilmesi sinemanın 20. yüzyıl tarihini yansıttığını gösterir.

(Cevap E)

PDF

YAZIM KURALLARI

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanışı vardır?

- A) Herbirimiz yaptığımız çalışmalarını anlatacak mıyız?
- B) Bunların hiçbiri benim çantama sığmaz.
- C) Birçok katılımcı, görüşlerini açıklama konusunda tereddüt yaşamış.
- D) Mademki gelmeyecekmiş, niçin zamanında haber vermemiş?
- E) Sanki bu şarkıyı daha önce de dinlemişim.

2. Ben profesyonel turist rehberiyim. Doğma–büyüme

I
İzmirliyim. Uzun yıllar aralıksız gidip geldiğim

II
Mardin’le ilgili bir hayalim vardı: Bu kentin, o klasik
III IV
deyişle, turizm pastasından hak ettiği payı alması.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinde bir yazım yanışı vardır?

- A) I B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözün yazımı yanıştır?

- A) Düzyazı ve şiir git gide birbirine daha çok yaklaşıyor.
- B) Böyle saçma sapan iddialarla hiçbir sonuç elde edemeyiz.
- C) Art arda bir sürü yanlış yapınca onu işten atmak zorunda kaldık.
- D) Denizaltılar sadece savaş için değil, araştırma için de kullanılır.
- E) Ben ilkokulu bir derslikte eğitim yapılan bir köy okulunda okudum.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanışı vardır?

- A) Haritada bor minerallerinin yaygın olarak bulunduğu yerler gösterilmiştir.
- B) Urartular, bugünkü Doğu Anadolu topraklarında kurulmuş.
- C) Onu hep yakan top oynarken hatırlarım.
- D) Belirtilen ülkeler içinde Belçika da önemli bir yere sahiptir.
- E) Olayları hasır altı etme.

5. Malazgirt yıllarında yazılmış, Anadolu Türklerinin bu

I II
önemli eseri, kendisinden beş altı yüzyıl sonra gele-

III
cek Kâtip Çelebi ile boy ölçüşebilecek derecede

IV
Coğrafya bilincine sahip bir yazar tarafından kaleme
V
alınmış.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanışı vardır?

- A) I B) II. C) III D) IV E) V.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanışı yoktur?

- A) Önümüzdeki hafta sürpriz bir gelişme yaşanabilir.
- B) Yarın İstanbul’dan birtakım ansiklopediyi Tokat’a göndereceğiz.
- C) Geçen yıl TÖMER’in yaptığı sınavı geçmişti.
- D) Sana söylediğim her şeyin yalan olduğunu farz et.
- E) Kimseyi dinlemiyen, sıra dışı biriydi.

7. Hayatta olmanın harikuladeliği hiç bir zaman tam
I II
anlamıyla kaybolmadı. Yavaş yavaş azalmasına
III IV
rağmen bu duygu bilincini asla yitirmedim.
V

Bu cümlelerdeki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Erzincan'ın Kemaliye ilçesi, 2-4 Temmuz 2011'de 33.
I
Uluslararası Kemaliye Kültür ve Doğa Sporları Şenliği'ne
ev sahipliği yaptı. Karanlık Kanyon'da düzenlenen
II III
şenlikte eğlenenin yanı sıra serbest paraşüt, kano,
IV
koşu, bisiklet, kaya tırmanışı dallarında çeşitli
etkinliklerde yer verildi.
V

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**
- A) Bu kasabada sıklıkla yaşanan kavgalar birçok insanı tedirgin etmeye başladı.
- B) SGK'nin yaptığı çalışmalar özellikle işçileri memnun etmeye başladı.
- C) Filmin gösterime girmesini bekleyen sinemaseverler şimdiden bütün biletleri tüketti.
- D) Karadeniz'in doğusunda yer alan bu ilin tek geçim kaynağı hayvancılık.
- E) Korkudan sesi de kısılan adama ilk müdahale sağlık ocağı personeli tarafından yapıldı.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki" nin yazımıyla ilgili bir yanlışı yapılmıştır?**

- A) Sonraki çalışmalarınızı hiç görmedim.
- B) Bundan böyle kapıdaki çöpleri sen alacaksın.
- C) Benimle konuşmuyor, sanki ona ben zarar vermişim.
- D) Öyle biri ki bir gören bir daha görmek istemiyor.
- E) Onu dost sanmıştım, meğer ki en büyük düşmanımış.

11. Sonunda sert ünsüzler (ç, f, h, k, p, s, ş, t) bulunan bir sözcük yumuşak ünsüzle (b, c, d, g) başlayan bir ek alınca ekteki yumuşak ünsüzlerin sertleştiği görülür.

Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük bu kuralı örneklendirmemektedir?

- A) Tüm dersleri bu hafta tekrar ettim.
- B) Çocuklar bu zamanlarda bambaşka boyuttaymışçasına yaşarlar.
- C) Çokgenler testinin cevaplarını bulamıyorum.
- D) Şaşkın çocuk ne yapacağını bilemiyordu.
- E) Nedenini bilmediğimiz bir çoşku içindeyiz şimdi.

12. Bu antik kent astronomiden tıpa, eczacıliktan mimariye
I II III IV
kadar birçok alandan da adını duyurmuştu.
V

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

13. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?**

- A) Aranızdaki farklılıkları kabullenin ve takdir edin.
- B) Birlikte güneşin doğuşunu seyir edin.
- C) Söylediklerimin hepsini aldığını ifade etti.
- D) Dayanacak gücü kalmadığı için evi terk etti.
- E) Birinin yaklaştığını hemen fark ettim.

YAZIM KURALLARI

1. B seçeneğinde "hiçbiri" iki sözcükten oluşan belgisiz bir zamir olduğu için bitişik yazılır. C seçeneğindeki "birçok" sözcüğü iki sözcükten oluşan belgisiz bir sıfat olduğu için bitişik yazılır. Ayrıca "tereddüt" sözcüğünün yazımı da doğrudur. D seçeneğinde geçen "mademki" sözcüğündeki -ki kalıplaştığı için ve E seçeneğindeki "sanki" ifadesindeki -ki kalıplaştığı için bitişik yazılır. Her sözcüğü "herhangi bir, herhâlde ve herkes sözcükleri hariç ayrı yazılır. Buna göre, A seçeneğinde bitişik yazılan "her birimiz" ayrı yazılmalıydı.

(Cevap A)

2. II. sözün yazımı doğrudur. Özel isimlere gelen yapım ekleri ve yapım eklerinden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz. III. sözcükte özel isimlerden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır. IV. ve V. sözlerin yazımında da bir yanlışlık yok. I. yerde kullanılan doğma-büyüme ifadesi bir ikilemedir ve ikilemeler her zaman ayrı yazılır aralarına herhangi bir noktalama işareti konulmaz.

(Cevap A)

3. A seçeneğindeki geçen "git gide" yanlış yazılmıştır. Doğrusu "gitgide" şeklindedir.

(Cevap A)

4. C seçeneğindeki "yakan top" yanlış yazılmıştır. Bu sözcüğün doğru yazımı "yakantop" şeklindedir.

(Cevap C)

5. V. cümlede "coğrafya" kelimesi özel isim olmadığı hâlde büyük harfle yazılmıştır. Diğer sözlerin yazımında bir yanlışlık yapılmamıştır.

(Cevap E)

6. A'da "sürpriz", C'de "yaptığı", E'de "dinlemeyen" sözcüklerinin yazımı yanlıştır. D'de yazım yanlışı yapılmamıştır. B seçeneğinde ise "bir takım" ve "Tokat" sözcükleri yanlış yazılmıştır.

NOT

"bir takım" sözcüğü "bazı" anlamına geliyorsa bitişik, gelmiyorsa ayrı yazılır:

"Yarın İstanbul'dan bir takım ansiklopediyi Tokat'a göndereceğiz."

"Birtakım insanlar böyle düşünceleri hemen benimseyemiyor." (bazı insanlar)

(Cevap D)

7. "Hiçbir" her zaman bitişik yazılır. Diğer sözlerin yazımında bir yanlışlık yapılmamıştır.

(Cevap B)

8. Parçadaki "etkinliklerede" sözünün yazımı yanlıştır. Çünkü bu "de" bağlaçtır ve ayrı yazılmalıdır.

(Cevap E)

9. A seçeneğinde geçen "sık sık" ikileme olduğu için ayrı yazılmalıydı. İkilemeler her zaman ayrı yazılır, aralarına herhangi bir noktalama işareti getirilemez.

(Cevap A)

10. Ek olan -ki bitişik, bağlaç olan ki ayrı yazılır. Bunun yanında bağlaç olduğu hâlde bitişik yazılan ki'ler de vardır. "Meğerki" kelimesi de bunlardan biridir.

(Cevap E)

11. Bazı birleşik sözcüklerde ünsüz sertleşmesi meydana gelmez: çokgenler, üçgen, beşgen, dörtgen, başbakan...

(Cevap C)

12. Verilen cümledeki "tıpa" sözcüğünün yazımı yanlıştır. Doğrusu "tıbba" dır.

(Cevap C)

13. Yardımcı eylemle kurulan birleşik sözcüklerde ses düşmesi veya ses türemesi varsa bitişik yazılır yoksa ayrı yazılır. "B" seçeneğinde "seyir etme" eylemi "seyretme" şeklinde yazılmalıdır.

(Cevap B)

ZARF

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "Nasıl?" sorusunun yanıtı vardır?

- A) Üç gündür babasından haber alamamıştı.
 B) Sessizce sabahdan akşama kadar annesinin gelmesini bekledi.
 C) Yorgunluğunun geçmesi için bir kahve hazırladı.
 D) Vücudu çektiği ağrılara dayanamayınca doktora gitti.
 E) Ertesi gün yapılacak olan sınavı bir hafta sonraya ertelenmiş.

2. (I) Ertesi gün sesinde bir boğukluk, boğazında yanma hisseden kadın telaşlandı. (II) Kardeşi gelince doktora gitmeye karar verdi. (III) Kardeşi öğleden sonra gelmişti. (IV) Vakit kaybetmeden yola çıkarak akşama doğru kasabaya vardılar. (V) Kasabada akşam ezanı okunuyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde zaman bildirme görevinde kullanılmış sözcük yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangilerinde soru anlamı aynı tür sözcüklerle sağlanmıştır?

- A) Tatile ne zaman gideceksiniz?
 Size oraya gitmenizi kim söyledi?
 B) Nasıl bir araba almayı düşünüyorsun?
 Hangisini daha çok beğendin?
 C) Bu zamana kadar beni niçin aramadın?
 Ankara'ya ne zaman gideceksiniz?
 D) Siz bu soruyu neden çözemediniz?
 Hangi çalgın bana zincir vuracaktı?
 E) Ayşe Hanım kaçınıcı katta oturuyormuş?
 Onu iş görüşmesine ne zaman çağırılmışlar?

4. Hareketlerini bitirdikten sonra vücudunun her tarafını güneşte döndüre döndüre siyahlatıyor, sonra denize

I II III
 atlıyor, kurbağalama yüzerek epeyce açılıyor.
 IV V

Bu cümlede numaralandırılmış sözcüklerden hangisi zarf (belirteç) değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemi durum bakımından tamamlayan bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Kendisine yöneltilen sorulara hep gülümseyerek cevap verdi.
 B) Saatlerce pencerenin önünde onun geleceği arabayı bekledi.
 C) Caddelerde rüzgârın getirdiği sararmış yapraklar vardı.
 D) Yazarın bu romanı birçok dünya diline çevrilmişti.
 E) Gerçeği anlatırken sanattan taviz vermez.

6. Aşağıdaki ikilemelerden hangisi zarf görevinde kullanılmamıştır?

- A) Gece gündüz yeni çıkaracağı roman üzerinde çalışıyor.
 B) Onun bu ileri geri konuşmaları herkesin canını sıktı.
 C) Güle oynaya gittikleri tatilden, bileğini inciterek dönmüştü.
 D) Tepeyi aştıktan sonra karşımıza irili ufaklı birçok koy çıktı.
 E) Merdivenlerden paldır küldür inip komşuları rahatsız etmiş.

7. (I) Ataç'ın güncesini büyük bir tat alarak okuyorum yeniden. (II) Eser, yazarın yaşamının son beş yılını içeren günlüklerden meydana geliyor. (III) Ataç, yazdığı yıllarda benim kuşağımın en büyük özentisiydi. (IV) Bu eser; o büyük ustayı bütün görkemiyle, bütün açıklığıyla gözler önüne seriyor. (V) Bu günce, pek çok önemli anılardan oluşuyor.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerinden hangisinde zarf (belirteç) yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru zarfı kullanılmıştır?

- A) Tatile otobüsle mi gideceksiniz?
 B) Kimi görmek istiyordunuz?
 C) Yazılan soruları nasıl buldunuz?
 D) Misafirlerin ne zaman geleceğini biliyor musun?
 E) Biraz önce kiminle konuşuyordun?

9. Televizyon programlarında sunucuların göz önünde bulundurması gereken kurallar vardır. İşte bunlardan

I II

birkaçı: Anladım, tamam, hıı, haaa, evet gibi sözlerle
 III

konuşmacının sözünü kesmeyiniz. Çünkü sunucunun gereksiz yere söze karışması konuşmacının

IV

dikkatini dağıtabilir. Sunucunu soracağı soruların, konuşmacıyı konunun içine çekecek nitelikte olması gerekir. Görüşmeyi zamanın kalmadığını belirterek bitirmek, geçerliğini yitirmiş bir önelemdir artık.

V

Bu parçada numaralandırılmış sözcüklerden hangisi zarftır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Bir şiir düşünün: En güzel sözcükler yerli yerinde, imgeler özgün, çağrışımlar zengin, deyiş kusursuz. Ama eksik bir yanı var. Peki nedir bu şiirde eksik olan? Şairin kişiliği!

Bu parçada yer alan zarfın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Durum zarfı B) Yer-yön zarfı
 C) Üstünlük zarfı D) Soru zarfı
 E) Zaman zarfı

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözler zarf değildir?

- A) Yıllık izninin bir bölümünü bu ay kullanıyor.
 B) Çağrılmadığı için akşamki davette o yoktu.
 C) Bu tedaviden sonra hastalığın seyri değişti.
 D) Uzun süre yağmur altında yürüdüler.
 E) Organ nakli olanların sayısı gittikçe artıyor.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok zaman zarfı vardır?

- A) Buraya yeni bir yaya geçidi yapılacak.
 B) Bu binanın planını Avusturyalı mimarla çizmişler.
 C) O gezide yıllardır görmediğim bir arkadaşşıma rastladım.
 D) Şenlikler bu yıl mayıs ayında başlayacak.
 E) Müzenin bugünkü durumunu toplantıda konuştuk.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük ya da söz grubu zarf değildir?

- A) Uykusuzluktan sözlerinin altı morarmış.
 B) Kilo alınca yanakları iyice pembeleşti.
 C) Bu çiçeğin yaprakları çok çabuk sararmış.
 D) Geçen yıl dikilen bu elbise daralmış.
 E) Saçları son zamanlarda ok beyazlamış.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemi durum bakımından tamamlayan sözcük kullanılmıştır?

- A) Otobüs durağında bizden başka kimse yoktu.
 B) Kapının önünde yaşlı bir adam duruyordu.
 C) Yolcunun çantasını bulup getirmişler.
 D) Onun kardeşi bu köyde öğretmenmiş.
 E) Çeşmenin başında büyük bir kalabalık toplandı.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı soru zarfıyla sağlanmış?

- A) Bana gizlice ne söylediğini biliyor musun?
 B) Bu çiçeklere kaç para verdiniz?
 C) Bu romanı benden sonra kim okumak ister?
 D) Bunca sıkıntıya neden katlandınız?
 E) Kaçınıcı sırada olduğunu biliyor musun?

ZARF

1. Verilen cümleleri tek tek incelediğimizde B seçeneğinde geçen "sessizce" sözcüğünün "nasıl?" sorusuna yanıt verdiği görülmektedir.

- Nasıl bekledi?
- Sessizce bekledi.

(Cevap B)

2. Parçadaki I. cümlede "ertesi gün", II. cümlede "kardeşi gelince", III. cümlede "öğleden sonra", IV. cümlede "akşama doğru" cümlelere zaman anlamı katmıştır. V. cümledeki "akşam ezanı" zaman anlamlı değildir.

(Cevap E)

3. A) Ne zaman? → Zarf Kim? → Zamir
B) Nasıl bir? araba → Sıfat Hangisini? → Zamir
C) Niçin? → Zarf Ne zaman? → Zarf
D) Neden? → Zarf Hangi çığır? → Sıfat
E) Kaçınıcı kat? → Sıfat Ne zaman? → Zarf

(Cevap C)

4. "denize" sözcüğü isimdir.

"döndüre döndüre siyahlatıyor."

Durum zarfı nasıl?

"sonra atlıyor"

Zaman zarfı (ne zaman?)

"yüzerek açılıyordu"

Durum zarfı (nasıl?)

"epeyce açılıyordu"

Miktar zarfı (ne kadar)

(Cevap C)

5. Yüklemi durum bakımından tamamlayan sözcük durum zarfıdır. Öyleyse bu soruda bizden durum zarfı sorulmaktadır. Durum zarfı bulunurken fiile nasıl sorusunu sorarız.

"gülümseyerek cevap verdi"

durum zarfı nasıl?

(Cevap A)

6. "gece gündüz çalışıyor"

zarf (nasıl?)

"ileri geri" konuşmak"

zarf (nasıl?)

"güle oyanaya gitmek"

zarf (nasıl?)

"paldır küldür inmek"

zarf (nasıl?)

"irili ufaklı koy"

sıfat isim

(nasıl?)

(Cevap D)

7. I. cümlede "tat alarak",
III. cümlede "en",
IV. cümlede "bütün görkemiyle, bütün açıklığıyla"
V. cümlede "çok" sözcükleri zarftır.
II. cümlede zarf yoktur.

(Cevap B)

8. Yükleme soru bakımından belirten sözcüklere soru zarfı denir. C seçeneğindeki "nasıl" sorusu soru zarfıdır. Diğer seçeneklerde soru zarfı yoktur.

(Cevap C)

9. Altı çizili sözcükleri inceleyelim:
I. sözcük "isim",
II. ve III. sözcükler "zamir"
IV. sözcük "sıfat"
V. sözcük "artık" ise zarftır.

(Cevap E)

10. Bu parçada yer alan zamir "en" sözcüğü sıfatın derecesini arttıran "üstünlük zarfı" dır. Diğer seçeneklerde yer alan zarf türlerinin parçada karşılığı yoktur.

(Cevap C)

11. A, C, D ve E seçeneklerinde yer alan sözler zarfken "akşamki" sözcüğü sıfattır.

(Cevap B)

12. D seçeneğinde yer alan "bu yıl" ve "mayıs ayında" söz grupları zaman zarfıdır.

(Cevap D)

13. A, B, C, D seçeneklerindeki altı çizili kelimeler zarftır. E seçeneğindeki "son" sözcük ismin önüne geldiği için sıfattır.

(Cevap E)

14. C seçeneğinde yer alan "bulup" sözcüğü durum zarfıdır. Durum zarfını yükleme sorulan "nasıl" sorusuyla buluruz.

(Cevap C)

15. A ve E seçeneğinde soru anlamı "musun" edatı ile, B seçeneğinde "kaç para" soru sıfatı ile, C seçeneğinde "kim" soru zamiri ile sağlanmıştır. D seçeneğinde soru anlamı "neden" soru zarfıyla sağlanmıştır.

(Cevap D)